

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Beleid

Onderwerp:

Strategische samenwerkingsovereenkomst Saxion & gemeente Deventer en Subsidieaanvraag City Deal Kennis Maken Deventer 2023 Saxion

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 20-12-2022
Notanummer	: 2022-1079
Datum	: 20-12-2022
Programma	: 09 - Jeugd en onderwijs
Portefeuillehouder	: Wethouder Duursma,
Bijlage(n)	: CDKM-aanvraag Deventer.pdf, Concept Strategische samenwerkingsovereenkomst gemeente Deventer en Saxion 2023-2026.pdf

Parafering

14-12-2022: Programmamanager
14-12-2022: Wethouder
14-12-2022: Programmamanager

Agendering

* 15-12-2022: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

21-12-2022

B & W d.d.: 20-12-2022

Besluit

1. Het convenant met Saxion hogeschool te aan te gaan voor een looptijd van vier jaar (jan 2023- jan 2027);
2. De subsidieaanvraag "City Deal Kennis Maken Deventer" in het kader van de City Deal Kennis Maken vast te stellen;
3. De burgemeester te verzoeken wethouder Duursma volmacht te verlenen om het convenant en de subsidieaanvraag City Deal Kennis Maken namens de gemeente te ondertekenen

De nota en het besluit openbaar te maken nadat Saxion de subsidieaanvraag heeft ingediend.

Inleiding

Strategische samenwerkingsovereenkomst Saxion & de gemeente Deventer

In 2018 hebben de gemeente Deventer en Saxion een convenant gesloten om de onderlinge samenwerking te intensiveren op het gebied van een aantal maatschappelijke opgaven zoals ICT, duurzaamheid en gezondheid. Dit convenant is in oktober 2022 met Saxion afgelopen, er is met Saxion besproken om dit te vernieuwen met opnieuw een looptijd van vier jaar, met ingang vanaf januari 2023. Hierin is de volgende strategische ambitie geformuleerd:

Strategische ambitie: Talent halen, opleiden en houden in Deventer e.o.

Daartoe wordt in de komende jaren ingezet op de volgende twee doelen:

1. Ontwikkelen kennis- en innovatie agenda
2. Ontwikkeling van Deventer tot aantrekkelijke en bruisende onderwijs-, woon- en werkstad.

Voor de uitwerking van deze doelen zijn in de samenwerking tussen Saxion en de gemeente Deventer drie thema's/domeinen gekozen:

- Duurzaamheid & IT (energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit),
- Positieve/Preventieve Gezondheid (welzijn, zorg) & IT,
- Ruimtelijke Ontwikkeling & IT.

De strategische samenwerkingsovereenkomst als bijlage bij deze nota.

Subsidieaanvraag City Deal Kennis Maken Deventer

Door deze samenwerking participeren Saxion en de gemeente Deventer samen in de landelijke City Deal Kennis Maken. Doel is meer studenten, docenten en onderzoekers te betrekken bij de maatschappelijke opgaven in Deventer. Na de start in februari 2019 doet zich nu de kans voor om een subsidieaanvraag in te dienen bij het ministerie van OCW voor een verdere verduurzaming en opschaling van de huidige samenwerking. De ervaring heeft geleerd dat maatschappelijke opgaven gekoppeld aan een concrete locatie een goede leeromgeving biedt voor studenten en de kennismaking met Deventer versoepeld. Ook de gemeente wil meer werk maken van gebiedsgericht werken ten behoeve van integrale gebiedsontwikkeling. De subsidieaanvraag neemt deze werkwijze als uitgangspunt en legt focus op specifiek de openbare ruimte want daar komen veel maatschappelijke opgaven samen en is de impact ervan het meest zichtbaar: het is de ruimte die we als inwoners, professionals en bezoekers van, in en aan de stad samen beleven. De openbare ruimte is daarom een zeer contextrijke leeromgeving voor studenten en biedt bovendien een goede uitgangspositie om te werken aan burgerschapsvorming onder studenten. Een thema dat steeds belangrijker wordt in het onderwijs. Voor uitwisseling van data en informatie wordt ingezet op een gegevensfundament als onderlegger voor integrale gebiedsontwikkeling en die kennis van Saxion en gemeente verbindt. Binnen deze gebiedsgerichte aanpak willen we een gezamenlijk leerklimaat creëren voor ondernemers, ambtenaren, studenten, docenten en onderzoekers. Dit doen we door het faciliteren van een leergemeenschap waarin werken, leren en innoveren gelijktijdig plaatsvindt. Deze aanvraag zit als bijlage bij de nota.

Vanuit de huidige samenwerking vraagt Saxion aan de gemeente om consortiumpartner te zijn bij deze aanvraag met een looptijd van 3 jaar. Dit betekent dat de gemeente de volgende inbreng realiseert:

- continueren van de rol van "liaison tussen gemeente en Saxion" en in te brengen als cofinanciering
- versterking van de rol van "liaison" door inzet van studentenambtenaar (een studentenambtenaar komt 1 jaar voor 8 uur per week in dienst van de gemeente en is een verbinder tussen studenten(belangen) en de opgaven van de stad)
- expertise leveren ten behoeve van de ontwikkeling van een gezamenlijk gegevensfundament (een gegevensfundament waarin onderzoeksdata van de gemeente en van Saxion met elkaar kunnen worden gedeeld en waarin kansen voor samenwerkingen zichtbaar worden)

- deelname in de leergemeenschap met kennis, ervaring en leervragen over maatschappelijke vraagstukken in relatie tot integrale gebiedsontwikkeling en openbare ruimte.

Saxion is penvoerder voor de bijgevoegde aanvraag.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Strategische samenwerkingsovereenkomst Saxion & de gemeente Deventer
Er is in de afgelopen vier jaar veel samengewerkt. Er is een uitgebreider en actiever netwerk, meer studenten, docenten en onderzoekers werken aan vraagstukken uit de stad. In de huidige projecten wordt door beide partijen, evenals met andere stakeholders en partners, al samengewerkt aan de gezamenlijke ambities. Deze lijn willen we vooral voortzetten.

Subsidieaanvraag City Deal Kennis Maken Deventer

Met deze subsidieaanvraag kan Saxion haar interdisciplinaire onderwijsconcepten verder versterken, opschalen en institutionaliseren. Tegelijkertijd kunnen studenten, docenten en onderzoekers kennismaken met Deventer door mee te werken aan maatschappelijke opgaven, te beginnen bij de Kien en de Centrumschil (inclusief binnenstad).

Kader

- Convenant Saxion - gemeente 2018 - 2022
- Meerjarenplan Human Capital Agenda 2023 - 2026
- Beleidsplan van wieg naar werk

Betrokken partijen en participatie

Subsidieaanvraag City Deal Kennis Maken

Saxion is penvoerder en heeft in een aantal werksessies met studenten, ambtenaren en medewerkers van Aventus, MKB Deventer, DeventerDoet, De Kien, de Bibliotheek Deventer deze aanvraag voorbereid.

Aventus, MKB Deventer, DeventerDoet, De Kien en Bibliotheek Deventer hebben allen aangegeven graag bij de realisatie en het vervolg betrokken te willen blijven. Zij zullen hun rol na positief besluit op toekenning subsidie nader uitwerken.

Argumenten voor en tegen

Strategische samenwerkingsovereenkomst Saxion & de gemeente Deventer

Voor:

- Draagt bij aan de intensivering van de huidige samenwerking met Saxion;
- Werkt versterkend voor de toekenning van de subsidieaanvraag City Deal Kennis maken Deventer;

Tegen:

- Aventus is onderdeel van het consortium voor de subsidieaanvraag City Deal Kennis Maken, maar er is nog geen strategische samenwerkingsovereenkomst tussen Aventus en de gemeente Deventer

Voor:

- Draagt bij aan de intensivering van de huidige samenwerking met Saxion;
- Biedt studenten een leervorm die aansluit bij de praktijk;
- Biedt Deventer uiteindelijk de kans zich meer en breder te presenteren bij studenten;
- Sluit aan bij de ambitie van de gemeente om gebiedsgericht te gaan werken;
- Geeft invulling aan het samen werken, leren en innoveren aan maatschappelijke transities die zich manifesteren in de openbare ruimte.

Tegen:

- De gemeente Deventer draagt over 3 jaar €25.000 cofinanciering (in kind) bij.

Financiële consequenties en dekking

Strategische samenwerkingsovereenkomst Saxion & de gemeente Deventer

Het convenant wordt afgesloten voor de periode van vier jaar en vraagt alleen om inzet van uren die al gedekt zijn in de programmabegroting.

Subsidieaanvraag City Deal Kennis Maken Deventer

De subsidieaanvraag voorziet in financiering van 500.000 euro voor een periode van 3 jaar voor de inzet van projectcoördinatie, onderwijskundige begeleiding gebiedsgericht werken aan maatschappelijke opgaven en burgerschapsvorming, organisatie leergemeenschap en ontwikkeling gegevensfundament voor kennisdeling. Van dit bedrag is 70.000 euro bestemd voor kosten door de gemeente: inzet liaison, deelname leergemeenschap en expertise ten behoeve van ontwikkeling gegevensfundament.

De cofinanciering bedraagt in totaal over drie jaar:

* Gemeente €25.000 (ureninzet gedekt vanuit de programmabegroting en de Agenda Verjongen)

Openbaarmaking en communicatie

Dit besluit wijkt niet af van openbaarmaking.

Aanpak en uitvoering

Convenant Saxion & gemeente Deventer

Na besluitvorming door college spreken bestuurders van betrokken partijen af ten minste 1x per jaar bijeen te komen om sturing te geven aan deze samenwerking. Deze strategische samenwerkingsovereenkomst wordt voor een looptijd van vier jaar aangegaan met ingang van januari 2023. Na twee jaar vindt er een evaluatie en een mogelijke bijstelling plaats, na vier jaar kan de overeenkomst zonodig worden verlengd.

Subsidieaanvraag City Deal Kennis Maken Deventer

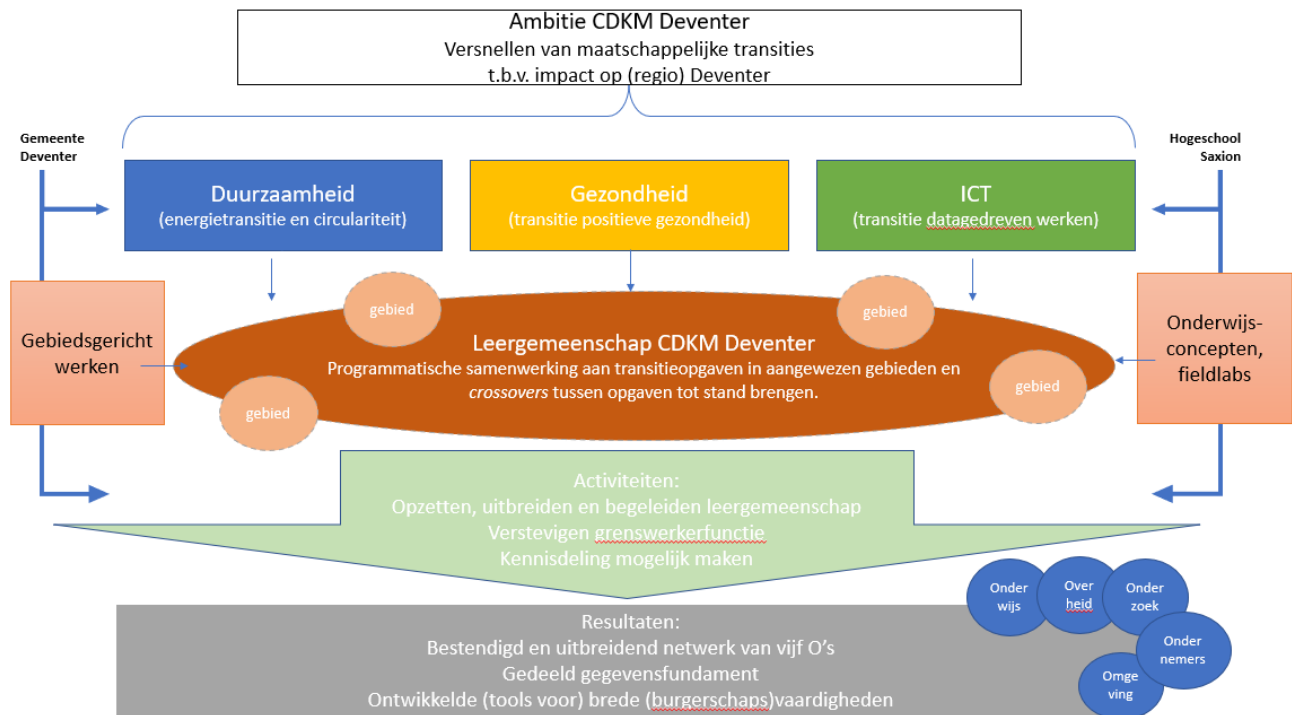

Na besluitvorming door uw college wil Saxion dit projectvoorstel op 22 december indienen bij het ministerie van OCW. Bekendmaking toekenning financiering is in maart 2023. Voorbereiding en uitwerking van de voorstellen vindt plaats door het project team City Deal Kennis Maken Deventer.

CDKM Deventer 2023-2026: Samen leren, werken en innoveren in Deventer

Inhoudsopgave

1.	ACHTERGROND	2
2.	INSTELLINGSBREDE LANGETERMIJNAMBITIE	4
3.	NETWERKVORMING.....	5
4.	IMPLEMENTATIEPLAN.....	8
4.1.	DRIE LIJNEN: LEERGEMEENSCHAP, BURGERSCHAPSVORMING EN GEGEVENSFUNDAMENT	8
4.1.1.	<i>Leergemeenschap</i>	8
4.1.2.	<i>Burgerschapsvorming</i>	10
4.1.3.	<i>Gegevensfundament</i>	10
4.2.	UITVOERING VAN IMPLEMENTATIEPLAN	11
4.2.1.	<i>Fases van uitvoering</i>	11
4.2.2.	<i>Activiteitenplan</i>	14
5.	TRAJECTORGANISATIE- EN MANAGEMENT	15
6.	DATAMANAGEMENT	17

1. Achtergrond

693/700 woorden

Na drie jaar kennis maken zijn Saxion en de gemeente Deventer klaar om de volgende stap te zetten in de CDKM: door leren, werken én onderzoeken te combineren binnen het onderwijs kunnen we naadloos aansluiten op de maatschappelijke transitie in Deventer ten aanzien van ruimtelijke ontwikkeling, positieve gezondheid en duurzaamheid. De gezamenlijke thema's waar we aan werken komen samen in grote gebiedsopgaven die innovatieve oplossingen vragen. De interdisciplinaire onderwijsconcepten die we de afgelopen jaren gezamenlijk hebben getest zijn hier zeer geschikt voor en kunnen structureel en toegepast worden voor alle studenten in Deventer. Ook betrekken we partners in de stad en de regio (zie bijlage met intenties), het ROC Aventus in het bijzonder. Zo dragen steeds meer partijen bij aan de transitieopgaven waar Deventer en de omliggende regio voor staan. Het pionieren in de afgelopen jaren heeft ons de ingrediënten opgeleverd om deze aanpak op te schalen en stevig te verankeren.

De gemeente Deventer en Saxion hebben in 2018 een samenwerkingsovereenkomst getekend. Daarin staan ambities voor de thema's Duurzaamheid, Gezondheid en ICT. Met CDKM is dit geconcretiseerd door de stad als rijke leeromgeving in te zetten. Het kennismaken met elkaar bleek essentieel om gezamenlijke leervragen te formuleren en vertalen naar het onderwijs. Er zijn de afgelopen jaren waardevolle samenwerkingen tot stand gekomen met partners uit onderwijs, onderzoek, overheid, ondernemers en omwonenden, zoals op stadscampus de Kien en in meerdere Fieldlabs. We zijn trots op de verdrievoudiging van het aantal betrokken studenten in de afgelopen jaren (van 200 naar ruim 600), en de toename van het aantal opdrachten van 17 naar 103. Een concreet voorbeeld is Serious Game Carion. Dit is voor de vierde keer gestart en recent zijn in samenspraak met welzijnswerk meer dan 45 studenten aan de slag gegaan met zorgpreventie.

Een dergelijke stijging willen we in de komende drie jaar weer realiseren. Daarmee betrekken we, naast alle partners, studenten bij hun leeromgeving en versterken we de binding van talent aan stad en regio. De samenwerkingsovereenkomst wordt momenteel vernieuwd, waarbij ook bovenstaande thema's belangrijke onderdelen blijven. Vanwege het succes schalen we de onderwijsvormen Smart Solutions Semester (3S), StadsLAB, Serious Game Carion en het Loket van Mogelijkheden op. De CDKM bood de mogelijkheid deze onderwijsconcepten in authentieke praktijkomgevingen uit te voeren. De impulsregelingen Corona Challenge en de CDKM-onderzoeksregeling hebben geleid tot meer samenwerking om samen te leren, respectievelijk gericht op de uitdagingen in de binnenstad en het maatschappelijk bewustzijn van studenten.

De gemeente wil in de komende jaren op een meer geïntegreerde wijze met gebieden aan de slag. Dit door alle functies (wonen, werken, sociaal-maatschappelijke en culturele voorzieningen en openbare ruimte) in samenhang met elkaar en de omgeving te beschouwen en daarbij alle relevante partijen te betrekken. Doel van deze aanpak is te komen tot een grotere meerwaarde voor de stad en sneller maatschappelijk effect op zowel fysiek als sociaal gebied. Door de CDKM-opstapeling kan Saxion gelijkwaardig bijdragen aan de transitie. Dit gezamenlijke gebiedsgerichte werken en leren biedt de mogelijkheid om écht iedere student een bijdrage te laten leveren aan de stad waar gestudeerd wordt.

We gaan werken in een gebiedsgerichte leergemeenschap rondom transitieopgaven binnen de reeds benoemde thema's. Voorbeelden van deze transitieopgaven zijn de energietransitie, circulariteit, positieve gezondheid en datagedreven werken. Hierbij zijn alle O's¹ vertegenwoordigd. De leergemeenschap wordt uitgebreid met meer partners. Met de opstapeling kunnen we de komende jaren versneld inzetten om in meer gebieden transitie voor elkaar te krijgen, te beginnen bij Stadscampus de Kien. Daar zijn al veel partners betrokken en hebben we ervaring opgedaan met het samen leren met ROC Aventus, met ingenieursbureaus Witteveen+Bos en TAUW, één van de grootste IT-bedrijven van Oost-Nederland Topicus en support van de Provincie Overijssel in het kader van talent communities.

Om programmatisch én gebiedsgericht aan de transitieopgaven te werken, is het nodig om verbinding en kennisdeling tussen partijen, onderwijsvormen, data en bestaande fieldlabs, initiatieven en netwerken te

---

¹ Onderwijs, overheid, onderzoek, ondernemers en omgeving/omwonenden.

faciliteren. Daarom investeren we de middelen vooral in enerzijds de verbindingfuncties: met een versteviging van de grenswerker/liaison, studentambtenaren en begeleiding van de (ontwikkeling in de) leergemeenschap. Anderzijds zetten we in op inrichting van een gezamenlijk gegevensfundament om data te ontsluiten voor alle partners en kennisontwikkeling mogelijk te maken.

2. Instellingsbrede langetermijnambitie

1105/1300 woorden

Saxion en gemeente Deventer willen met het vervolg van CDKM bijdragen aan versnelling van urgente maatschappelijke transitie en de impact hiervan in de stad en omliggende regio vergroten. Dit in samenwerking met ROC Aventus. De ambitie is om blijvende samenwerking te organiseren, zodat we – met onze partners – samen leren, werken en innoveren.

De impact van maatschappelijke transitie is heel zichtbaar in de openbare ruimtes van de stad; de ruimte die inwoners, professionals en/of bezoekers samen delen. Hier worden fysieke, sociale en economische uitdagingen zichtbaar. Hier nemen veel organisaties, bedrijven, maar ook inwoners vanuit verschillende opvattingen, posities en rollen een plek in². Dit is één van de aanleidingen om het gebiedsgericht werken te intensiveren en het interdisciplinaire onderwijs door te ontwikkelen om zo de samenwerking tussen beleids- en opleidingssectoren te intensiveren en verkokering te doorbreken. Crossovers tussen de thema's duurzaamheid, gezondheid en ICT komen hierdoor tot stand. Verder vraagt de complexiteit van maatschappelijke transitie veel van alle betrokkenen. Het gaat niet alleen om onze professionele kennis en kunde, maar ook om de onderliggende waarden en overtuigingen op basis waarvan keuzes worden gemaakt.

We willen dat studenten zich leren te verhouden tot de ruimte waar ze gebruik van maken, om te leren, te wonen en andere activiteiten te ontplooiën. Met onze ambitie geven we onderwijs vorm in de maatschappij, in samenwerking met het werkveld, waardoor studenten niet alleen goed toegerust worden op het werkende leven. Ze leren ook om bij te dragen aan de uitdagingen waar bedrijven, overheden en het maatschappelijke werkveld voor staan. Hiermee kunnen zij in de toekomst hun maatschappelijke impact vergroten. Vandaar dat we in onze aanpak aandacht hebben voor burgerschapsvorming en maatschappelijk bewustzijn.

We gaan een gezamenlijk leerklimaat creëren voor alle O's. Een voorbeeld van deze aanpak binnen CDKM 2021 is de verduurzaming van het Go Ahead Eagles-stadion. Interdisciplinaire studententeams werken samen met docenten, lectoraten, ambtenaren en bedrijven uit Stadscampus de Kien aan oplossingen om van De Adelaarshorst Nederlands' duurzaamste stadion te maken. Studenten leren zo bij te dragen aan hun directe omgeving aan de hand van authentieke vraagstukken die gekoppeld zijn aan de maatschappelijke transitie. Voor docenten, onderzoekers en werkveldprofessionals biedt de aanpak een mogelijkheid om zich te ontwikkelen op inhoudelijke thema's en in samenwerkingsvormen zoals het werken in leergemeenschappen. Dit past bij de ambitie 'een leven lang ontwikkelen'. Hiermee draagt deze aanvraag bij aan integrale gebiedsontwikkeling, studentontwikkeling en de *Human Capital*-opgave van de stad en regio om talent te behouden en op te leiden voor het "werk van de toekomst".

In de komende drie jaar gaan meer studenten en professionals gezamenlijk werken aan transitieopgaven in meerdere gebieden. We zetten een brede leergemeenschap op waarin professionals uit verschillende gebieden deelnemen. Een dergelijke leergemeenschap is een belangrijk middel om de verkokering van onze grootschalige organisaties te doorbreken, de partner-netwerken verder te verstevigen en de opgedane kennis te ontsluiten. Binnen de leergemeenschap is er bewust aandacht voor burgerschapsvorming van studenten én professionals, voortbouwend op het CDKM-onderzoek van het Saxion lectoraat Weerbare Democratie. Daarnaast zetten we een gezamenlijk gegevensfundament op met (onderzoeks)data van de betrokken partners. Daarbij maken we gebruik van nieuwe digitale technieken zoals de *Digital Twin*. Daarin wordt ook zichtbaar welke (interdisciplinaire) samenwerkingen in kennisontwikkeling kansrijk zijn. Dit kan naderhand gebruikt worden in andere gebieden in Deventer en in andere gemeenten. Ook de samenwerking met partner ROC Aventus, waarmee in de Kien al veel wordt

---

² Gemeentelijk memo "Werkwijze integrale gebiedsontwikkeling" voor het College van B&W Deventer uit oktober 2021.

samengewerkt, wordt uitgebreid. Naast CDKM Deventer werkt Saxion mee aan CDKM Enschede 2023-2026 om studenten te verbinden aan maatschappelijke vraagstukken en regionale partijen, samen met partners ArtEZ/AKI, Universiteit Twente, ROC van Twente, gemeente Enschede en gemeente Hengelo.

Opschalen

Opschaling kent volgens Potjer en Cohen (2022) meerdere opschaalstrategieën, waarvan we er een aantal hanteren, zoals verspreiden. We gaan opgedane leerervaringen verdiepen door herhaling en hergebruik op meerdere vlakken, maar voortdurend in een andere context en met meer betrokkenen. We doen dit door ervaringen vanuit stadscampus de Kien toe te passen in andere gebieden in Deventer en een overkoepelende leergemeenschap in te richten. Met als gevolg dat er ook verankering en verlegging (Potjer & Cohen, 2022), oftewel verandering van regels en relaties, plaatsvindt.

Institutionaliseren

Om de gebiedsgerichte aanpak op te schalen is het van belang dat (consortium)partners leren met elkaar samen te werken en elkaars expertise te benutten in het aanjagen van bovengenoemde transitieën.

Bij Saxion betreft dit voornamelijk regels en materiële structuur (Cohen & Potjer, 2022) om interdisciplinair onderwijs aan de hand van maatschappelijke vraagstukken voor een grotere studentenpopulatie mogelijk te maken. 3S is hiervan een goed voorbeeld: studenten van verschillende disciplines werken een semester samen aan een complex vraagstuk. Dit onderwijsconcept is in (door)ontwikkeling om verschillende varianten van interdisciplinair onderwijs in het semester aan te bieden. Dit heeft als doel opschaling en uitbreiding van samenwerkingen te bevorderen. Het is een zeer complexe opgave, zowel inhoudelijk als organisatorisch en vraagt afstemming met veel betrokkenen binnen en buiten Saxion.

De doorontwikkeling en koppeling met de CDKM is binnen de gemeente gericht op integrale gebiedsontwikkeling én de inzet van studenten en onderzoekers bij de maatschappelijke transitieën. De aankomende omgevingswet is daarin een belangrijke aanjager. Stadscampus de Kien en de Centrumschil zijn door de gemeente als eerste gebieden voor deze aanpak aangewezen, omdat er veel projectinitiatieven spelen die om gebiedsgerichte coördinatie vragen. Deze werkwijze biedt kansen om meer synergie te creëren. Daarbij gaat het naast de meer fysieke opgaven ook om de waardegerichte wijk- en gebiedsontwikkeling waarin de mens centraal staat.

Deze aanvraag draagt bij aan de snelheid en intensiteit waarmee de transitieën kunnen worden opgepakt. Omdat dit nauw aansluit bij bewegingen die ingezet zijn bij (consortium)partners, is dit het momentum voor een extra impuls om bestaande structuren en systemen te doorbreken en veranderen. De voorgestelde aanpak leidt ertoe dat samenwerkingen minder kwetsbaar zijn dan voorheen, doordat een leergemeenschap continu wordt geborgd. Hierdoor worden verbindingen versterkt, vraagstukken beter opgepakt, samenwerkingen geïntensiveerd en meer partijen betrokken binnen de relatief korte termijn van drie jaar, om zo echt bij te dragen aan de maatschappelijke transitieën in (regio) Deventer.

De ambitie is dat in 2026:

- er een uitgebreid(er) samen lerend, werkend en innoverend netwerk bestaat rondom de transitieopgaven met meer participatie van alle O's;
- er een gedeeld gegevensfundament is om kennis te delen en te ontsluiten voor alle betrokkenen;
- 1200 studenten hebben deelgenomen vanuit verschillende onderwijsconcepten; zoals 3S, Stadslab, Loket van Mogelijkheden, etc. en dat er gewerkt is aan 200 opdrachten. Dit is een verdubbeling van de huidige aantallen (zie Achtergrond);
- 25 docenten betrokken zijn geweest bij begeleiding van studenten en professionals;
- 15 onderzoekers onderzoek hebben gedaan of aangesloten zijn bij de leergemeenschap.

3. Netwerkvorming

933/1100 woorden

Het CDKM-consortium bestaat uit gemeente Deventer en Saxion Hogeschool. Het ROC Aventus is een natuurlijke samenwerkingspartner vanuit het onderwijs wiens rol en betrokkenheid in het project zal

groeien. De partners beogen met dit consortium een duurzame samenwerking met kennisinstellingen en bedrijven in de regio te borgen. Saxion en Aventus leiden de toekomstige professionals van Oost-Nederland op door studenten al tijdens de opleiding uit te dagen een bijdrage te leveren aan maatschappelijke transitie. Ook met toegepast onderzoek dragen partners bij aan kennis en expertise over relevante vraagstukken in de regio.

Saxion heeft samenwerkingsovereenkomsten met gemeente Deventer, MKB Deventer en voor de Kien met Aventus. Saxion, Aventus en gemeente Deventer zijn vertegenwoordigd in regionale gremia zoals Deventer Economisch Perspectief, en onderhouden intensief contact met partners als CleanTech Regio en de overkoepelende vrijwilligersorganisatie Deventer Doet. Deze aanvraag bouwt voort op de samenwerkingsovereenkomst tussen Saxion en de gemeente en werkt aan het behalen van de doelstellingen door de organisaties meer op elkaar aan te laten sluiten en deelname aan kennisontwikkeling te ontsluiten naar bedrijven en inwoners van gemeente Deventer. Hoe de voorgenomen concretisering eruitziet is te lezen in paragraaf Implementatieplan. Om dit plan te behalen brengt elke partner expertise in. Voor Saxion en Aventus betekent dit het vormgeven van leren voor studenten, het begeleiden van groepen mensen in hun gezamenlijke leerproces en het ontwikkelen van onderwijsconcepten die aansluiten bij authentieke werksituaties. Voor gemeente Deventer betreft dit expertise op het gebied van data gedreven werken en de inbreng van bestaande data. Daarnaast levert de gemeente een raamwerk om gebiedsgericht werken mogelijk te maken in bepaalde gebieden met inhoudelijk betrokken coördinatoren.

In de ontwikkeling van het consortium zijn ook andere partijen betrokken. Dit betreft onder andere MKB Deventer, Stadscampus de Kien (inclusief Aventus), DeventerDoet en Bibliotheek Deventer. Op deze samenwerkingen bouwen we de komende jaren voort. Zij zijn van belang om de ambitie van het consortium te concretiseren tot gezamenlijke activiteiten die bijdragen aan de ontwikkeling van de regio.

- MKB Deventer is belangenbehartiger voor ondernemers in Deventer. Deze partner weet welke uitdagingen ervoor ondernemers spelen ten aanzien van transitieopgaven. Ook SDG's zijn hierin belangrijk, zo is er een SDG-house ingericht. Daarnaast hebben zij een sterk netwerk opgebouwd, organiseren ze netwerkbijeenkomsten en bezoeken ze regelmatig ondernemers. De expertise die ze meebrengen in het consortium betreft het netwerk aan ondernemers en de kennis over welke uitdagingen relevant zijn voor ondernemers. Dit geeft input aan welke thematieken relevant zijn om op te pakken voor zowel overheid, onderwijs, onderwijs als ondernemers. Deze expertise is van belang om ondernemers te enthousiasmeren en verleiden voor deelname aan de leergemeenschap.
- Stadscampus de Kien onderzoekt digitale technieken voor de fysieke leefomgeving en wil dit graag vergroten en bestendigen in het consortium door ruimte te bieden voor talent en *tech*. Hier hebben organisaties Witteveen+Bos, TAUW, Topicus, Saxion en Aventus en gemeente Deventer en provincie Overijssel de handen voor ineengeslagen, samen met lokale en regionale samenwerkingspartners. De Kien is een voorbeeld van hoe we gebieden en innovaties gezamenlijk willen ontwikkelen, zoals de samenwerking aan een Digital Twin, een master ICT en gebiedsontwikkeling. De afgelopen jaren zijn binnen het CDKM-traject verschillende opdrachten uitgevoerd met studenten, docenten en professionals in het werkveld. Naast inhoudelijke kennis ten aanzien van technologie, brengt de Kien ervaring mee in het vormgeven van concrete samenwerkingen met verschillende partners.
- Bibliotheek Deventer en soortgelijke maatschappelijke organisaties als DeventerDoet beogen kennis te ontsluiten aan inwoners en studenten in Deventer. De expertise die zij inbrengen is hun jarenlange ervaring met het verzorgen van culturele en literaire programma's voor een breed publiek binnen Deventer, waardoor zij zeer dicht bij de inwoners van Deventer staan en weten wat wel en niet aansluit bij wat inwoners nodig hebben. Deze expertise is van belang om het gegevensfundament toegankelijk te maken voor inwoners van Deventer.

In de samenwerking van Gemeente Deventer, Saxion, Aventus, MKB Deventer, Stadscampus de Kien, maatschappelijke organisaties zoals bibliotheek Deventer en ondernemers nemen de consortiumpartners het voortouw. Het trajectmanagement wordt vanuit de consortiumpartners vormgegeven en ingericht met de benodigde partners. Voor het inrichten van de leergemeenschap werken Saxion, gemeente Deventer, Aventus en MKB Deventer samen. Ten aanzien van het gegevensfundament neemt de gemeente het

voortouw samen met de partners op Stadscampus de Kien. Uiteindelijk is elke benoemde partner van belang in de uitvoering van de aanvraag (zie implementatieplan). Gemeente Deventer, Saxion, Aventus, MKB Deventer, de Kien zullen in hoge mate betrokken zijn. Maatschappelijke organisaties en individuele ondernemers zullen in iets lagere mate betrokken zijn, meer gefocust op bepaalde deelopdrachten. In fase 2 en 3 van dit project (zie implementatieplan) zullen we verkennen hoe het netwerk en de aanpak kunnen worden uitgebreid met andere gemeenten in de Stedendriehoek.

De beoogde wijze van borging van de duurzaamheid van het consortium is één van de opdrachten die het consortium zichzelf stelt. Het inzetten op een gegevensfundament zorgt ervoor dat kennisuitwisseling tussen gemeente Deventer, Saxion en Aventus en andere partners uit het netwerk permanent mogelijk wordt gemaakt op een eenduidige manier. Dit maakt dat er een nieuwe werkwijze is ontwikkeld die kan blijven bestaan in de staande organisaties, en in de samenwerking met Bibliotheek Deventer wordt dit ook toegankelijk voor inwoners van de stad. Ten aanzien van de leergemeenschap wordt samenwerking geborgd door deze te koppelen aan onder andere het onderwijsconcept 3S. Als de toegevoegde waarde van de leergemeenschap voor betrokkenen duidelijk wordt, zullen partners ook op structurele basis participeren. We streven ernaar samen de meerwaarde zo groot mogelijk te maken voor eenieder. Goede begeleiding en verbinding van het samen kennis maken en leren draagt bovendien bij aan ontwikkeling van brede (burgerschaps)vaardigheden, die studenten en professionals de rest van hun leven kunnen inzetten.

4. Implementatieplan

3730 (inclusief figuur)/3800 woorden

Om de lange termijn ambitie te bereiken zetten de (consortium)partners in op drie lijnen:

- 1) Er wordt een leergemeenschap opgezet rondom transitieopgaven die vallen binnen de thema's uit de samenwerkingsovereenkomst.
- 2) Hierin is aandacht voor burgerschapsvorming om te komen tot scherpe vraagstukken en innovatieve oplossingen voor maatschappelijke transities.
- 3) Dit wordt ondersteund door een gezamenlijk gegevensfundament om data per gebied van partners te koppelen en te gebruiken.

De volgende paragrafen beschrijven de lijnen, huidige status van implementatie, het proces om de ambitie te bereiken en het activiteitenplan.

4.1. Drie lijnen: leergemeenschap, burgerschapsvorming en gegevensfundament

4.1.1. Leergemeenschap

Een leergemeenschap beschouwen we als 'samenwerkingsverband tussen organisaties en andere (niet of minder georganiseerde) partijen, die het collectief vermogen vergroten van leren, werken en innoveren' (Schipper et al., 2022). Mensen met verschillende perspectieven komen vanuit verschillende gebieden bijeen om bij te dragen aan de thema's die vastgelegd zijn in de samenwerkingsovereenkomst (i.e., duurzaamheid, gezondheid en ICT), met een focus op de openbare ruimte. Deze integrale aanpak in een leergemeenschap zorgt voor een groter en sneller maatschappelijk effect en fysieke en sociale meerwaarde, dan bij realisatie van afzonderlijke projecten. Deelnemers ontwikkelen namelijk context-specifieke kennis, producten en diensten passend bij problematieken in de gebieden. Dit leidt tot kennisontwikkeling ten aanzien van transities, professionalisering van deelnemers en nieuwe (technologische) toepassingsvormen en oplossingen voor organisaties in (regio) Deventer.

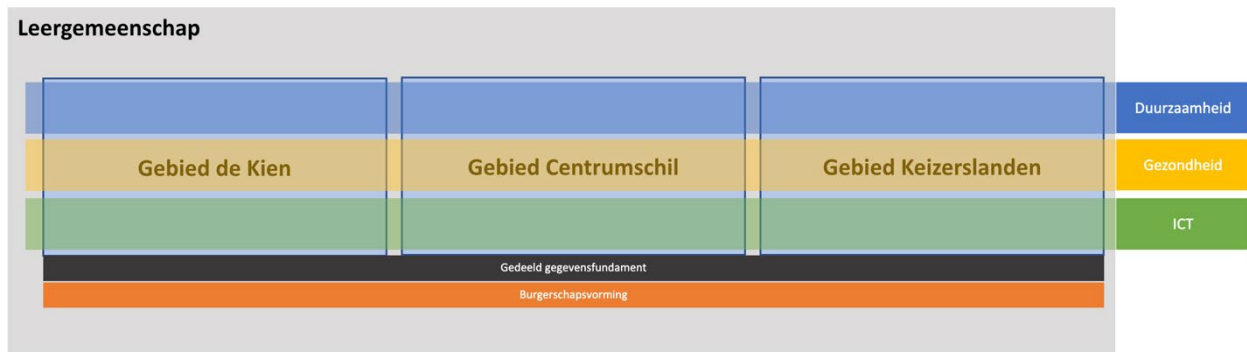
De leergemeenschap verduurzaamt huidige initiatieven door de aanwezige kennis, ervaring en data bij gemeente Deventer, Saxion, Aventus en het werkveld te verbinden. De leergemeenschap biedt daarmee een plek waar studenten, ondernemers, onderzoekers, docenten en inwoners elkaars kennis- en innovatiepartners zijn. Vanuit onderwijskundig perspectief biedt de leergemeenschap mogelijkheden om verschillende onderwijsconcepten aan te bieden en te organiseren. Studenten kunnen hier in aanraking komen met complexiteit in de werkelijkheid en krijgen de kans om deze beter te begrijpen, hun persoonlijke betrokkenheid bij transitieopgaven te vergroten en tegelijkertijd naast kennis brede vaardigheden te ontwikkelen zoals burgerschapsvaardigheden.

Bij het inrichten van de leergemeenschap benutten we kennis uit bestaande initiatieven. Bijvoorbeeld voor opgave Duurzaamheid, het netwerk rondom Infra FutureLabs en Fieldlabs zoals Energy4Business en Circulaire Innovaties in de Maakindustrie, en voor opgave Gezondheid zoals bij GROZzerdam. Ook bestaande gebiedsgerichte netwerken, zoals de Kien, worden hieraan verbonden. Voor de verbindingen tussen vraagstukken, partners en bestaande initiatieven is grenswerk, coördinatie en goede begeleiding van de leergemeenschappen essentieel.

Dat maakt dat de samenstelling van de leergemeenschap als volgt eruitziet:

- Expertdocenten Saxion per thema hebben affiniteit met het werken aan transitieopgaven en vertalen deze naar geschikte vraagstukken voor studenten;
- Onderzoekers Saxion met focusgebied hebben affiniteit met vraagstukken in de leergemeenschap en vertalen deze naar relevante onderzoeken en opdrachten;
- Gebiedscoördinatoren van gemeente hebben zicht op vraagstukken vanuit de gemeente en een of meerdere gebieden en vertalen deze naar studentopdrachten;
- Een of meerdere ondernemers die zich bevinden in een van de gebieden en bij willen dragen aan maatschappelijke transities in de openbare ruimte;
- Studentgroepen die vanuit verschillende onderwijsconcepten werken aan opdrachten.

Weergave verbanden thema's, lijnen en gebieden

Huidige situatie

Saxion wil alle bachelorstudenten van 48 opleidingen een substantiële interdisciplinaire leerervaring bieden. De onderwijsvisie van Saxion onderstreept het belang van interdisciplinair onderwijs, de concrete uitwerking is een uitdaging. Vaak wordt er vanuit het onderwijs nog vanuit een discipline gewerkt, waarna een interdisciplinaire vertaalslag volgt.

Het is gelukt een interdisciplinair onderwijsprogramma, Smart Solutions Semester (3S), grootschalig in te bedden in het onderwijs vanaf 2017 (28 opleidingen en 2000 studenten nemen deel). Sinds de introductie ervan worden samenwerkingen met externe partners met interdisciplinair karakter integraal vormgegeven en gekoppeld aan dit Saxion-brede onderwijsconcept. Op dit moment heeft 3S een deel van de opdrachten en vraagstukken waar studenten aan werken geclusterd in drie leergemeenschappen:

- Unsolicited Advice (ongevraagd advies): studenten krijgen geen concrete opdrachtomschrijvingen maar wel de kans een eigen opdracht ten aanzien van maatschappelijke vraagstukken (bijv. de SDG's) te omschrijven en uit te voeren.
- SET: waar studenten werken aan slimme oplossingen binnen het thema energietransitie
- Infra Future Lab: breed netwerk voor duurzame en circulaire aanpak van aanleg, beheer, onderhoud van infrastructuur en openbare ruimte.

Het blijkt dat leergemeenschappen een manier bieden om in samenhang concreet vorm te geven aan transitieopgaven. Het doel is om het werken met interdisciplinaire leergemeenschappen verder uit te breiden in samenwerking met lectoraten in (de regio) Deventer. Het doel is om per september 2023 met zes leergemeenschappen te werken. De leergemeenschap in Deventer is er hier één van. Dit vraagt om opschaling en het organiseren van interdisciplinair onderwijs in verschillende varianten. We organiseren meer ruimte en flexibiliteit (in bijvoorbeeld mate van interdisciplinariteit en aantal studiepunten) zodat meer studenten van meer opleidingen kunnen deelnemen (naast de huidige 28 opleidingen). Het doel is om per september 2023 met zes leergemeenschappen te werken. De leergemeenschap in Deventer is er hier één van (en wordt later uitgebreid naar Stedendriehoek). Zoals Mennens et al. (2021) beschrijven, vergen veranderingsprocessen zoals deze tijd en cultuurverandering. Saxion zet hierop in door stap voor stap variatie mogelijk te maken in het interdisciplinaire onderwijs en van tegenstrijdige belangen te komen tot een gezamenlijk belang.

Integrale gebiedsontwikkeling in Deventer

Voor de doorontwikkeling van de werkwijze rondom integrale gebiedsontwikkeling heeft gemeente Deventer een tweetal gebieden aangewezen. Dit betreft Stadscampus de Kien en de Centrumschil. Een gebiedsprogramma Centrumschil is al vastgesteld door het college van B&W. Zo is er voor de Kien een meerjarenprogramma in de maak door de Kien-partners en wordt in de sfeer van CDKM al gezamenlijk

gewerkt aan een Smart Bridge of the Future, een voetgangersbrug die in het Ontwikkelingsperspectief de Kien staat. In de Kien werken kortom organisaties samen (zie Netwerkvorming) en dit dient als voorbeeld voor uitbreiding van de gebiedsgerichte aanpak naar andere gebieden. Het biedt bovendien de mogelijkheid om op integrale wijze ook andere partijen te binden, zoals het MKB, sociaal-maatschappelijke-instellingen en betrokken inwoners. Voor de gemeente draagt dit bij aan de versterking van integrale gebiedsontwikkeling en het programmeren, plannen en realiseren van gebiedsontwikkeling. Alle functies komen dan in samenhang bij elkaar, expliciet zichtbaar in de openbare ruimte, beschouwd in de omgeving met betrokkenheid van alle relevante partijen bij elkaar.

4.1.2. Burgerschapsvorming

De CDKM Onderzoeksregeling bij Saxion was gericht op burgerschapsvaardigheden die studenten opdoen tijdens het uitvoeren van opdrachten in de maatschappij. Uit het onderzoek (Walberg et al., 2021) blijkt hoezeer studenten zochten naar zingeving in de uitvoering van die opdrachten en dit beperkt vonden, omdat zij het maatschappelijk nut van hun bijdrage als beperkt ervaren. De analyse duidt dat studenten hun maatschappelijke betrokkenheid binnen deze praktijkopdrachten beter vorm konden geven op het moment dat zij het praktijkprobleem kunnen doorvoelen. Dit komt doordat zij worden gestimuleerd om de opdracht vanuit verschillende kanten te belichten, conflicterende waarden te bediscussiëren en hun eigen rol tegen het licht te houden. De conclusie is dat studenten niet standaard op die manier in ethische reflectie begeleid worden. Vanuit het perspectief van opdrachtgevers bleek dat zij een constructief meedenkende en kritische blik van studenten verwachten en voor het werken aan complexe vraagstukken gebaat zijn bij gezamenlijke inhoudelijke sparring met studenten.

Zowel door gemeente Deventer als Saxion wordt er belang gehecht aan burgerschapsvorming. De maatschappij vraagt om toekomstige medewerkers die al tijdens hun studie geconfronteerd zijn met het maatschappelijk belang van hun baan en daarin morele afwegingen kunnen maken, het belang van de ander en met name die van inwoners, de natuur en bedrijven in de stad kennen. Het onderzoek van de lectoraten Weerbare Democratie en Effectief & Innovatief Onderwijs wordt daarom voortgezet in de gebiedsgerichte en programmatische aanpak van CDKM. De reflectie op dilemma's van multidisciplinair werken aan gebiedsgerichte vraagstukken wordt zo onderdeel van de leerervaring en gereedschapskist van studenten én professionals. Didactiek ten behoeve van burgerschapsvorming maakt hiermee deel uit van de bredere zoektocht in Leertraject Brede Vaardigheden in hoger onderwijs waar Saxion lid van is.

Huidige situatie

Op dit moment krijgt burgerschapsvorming aandacht binnen een aantal opleidingen. Het is geen standaard element waarop Saxionstudenten in hun praktijkopdracht worden begeleid. Bovendien blijken docenten het lastig te vinden om vorm te geven aan ethische reflectie en actief burgerschap in het algemeen. Daarom is het plan om op zoek te gaan naar manieren om ethische reflectie op een zinvolle manier in te vullen. We beschouwen de leergemeenschap daarvoor als ideale context aangezien daar alle bij praktijkopdrachten betrokken partijen samenkomen. Door middel van een actieonderzoek ontwikkelen deelnemers samen met onderzoekers een gezamenlijke werkwijze voor het integreren van ethisch reflecteren gedurende de uitvoering van praktijkopdrachten. In de werkwijze zal oog zijn voor de te onderscheiden rollen van opdrachtgevers, docenten en studenten zelf. Het resultaat is een concrete, bruikbare methodiek. Naast deze methodiek wordt een cursus ontwikkeld voor docenten waarin zij stap-voor-stap leren ethisch te reflecteren.

4.1.3. Gegevensfundament

Een gegevensfundament is een onderlegger van data afkomstig uit verschillende organisaties die zijn samengebracht, gekoppeld en openbaar gemaakt in een gezamenlijk dataportaal. Dit fundament draagt bij aan het creëren van een gedeeld startpunt binnen de gebieden om te werken aan de maatschappelijke vraagstukken per gebied. Door steeds meer data met elkaar te koppelen wordt kennisoverdracht tussen organisaties en intensievere samenwerking gefaciliteerd. Ook kunnen de data gebruikt worden voor andere vraagstukken en het inzichtelijk maken van samenwerkingen. Ontwikkelingen als *open source* en *open science* krijgen zo een praktische toepassing ten behoeve van de ontwikkeling van Deventer. Op deze manier geven we invulling aan (een deel van) de transitieopgave voor ICT.

Huidige situatie

Momenteel vindt kennisuitwisseling plaats rondom publieke data. Saxion heeft lectoraten en gemeente Deventer een onderzoeksafdeling 'Kennis en Verkenning'. Er is projectmatig contact. Hierdoor zijn data-uitwisseling en mogelijke inzichten die daaruit komen beperkt. Daarbij komt dat de gemeente Deventer een Digital Twin ontwikkelt, te beginnen voor de binnenstad. Een Digital Twin is een digitale 3D-weergave van de stad Deventer aangevuld met data. Hierin kunnen analyses en berekeningen van interventies uitgevoerd worden ten behoeve van het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Saxion draagt samen met de andere partijen in de Kien bij aan de verdere ontwikkeling van de Digital Twin. Om de Digital Twin te voeden zijn data van de stad nodig. De verschillende gebieden in de leergemeenschap bieden hier een waardevolle kans. Door een gegevensfundament vorm te geven worden data samengebracht en gekoppeld voor het oplossen van vraagstukken.

Om een gegevensfundament mogelijk te maken, is het noodzakelijk dat de verschillende partners deze samen vormgeven. Het betreft het bij elkaar brengen van beschikbare data en onderzoeksgegevens uit de verschillende organisaties en het maken van afwegingen en kaders voor de openbaarmaking van bepaalde data. Op basis daarvan wordt gefilterd welke data van belang zijn voor de vraagstukken waaraan gewerkt gaat worden in de gebieden. Zowel bij Saxion als de gemeente is er draagvlak voor het toepassen en ontsluiten van een dergelijk gegevensfundament. Het vraagt experimenteerruimte om dit fundament vorm te geven: om te bepalen hoe, waar en voor wie data openbaar worden gemaakt, de presentatie van data, wanneer deze openbaar worden gemaakt, waar data worden opgeslagen en hoe binnen wetgeving, zoals privacy, gewerkt kan worden.

4.2. Uitvoering van implementatieplan

In deze paragraaf is in fases uiteengezet hoe we van de huidige situatie naar de doelsituatie willen toewerken. In 4.2.1. zijn vijf fases voor uitvoering beschreven, waarvan de drie middelste ieder een studiejaar omvatten. Per fase zijn mijlpalen beschreven. In 4.2.2. staat het activiteitenplan.

4.2.1. Fases van uitvoering

Voorfase

Na het indienen van het project voor CDKM is er een tussenfase tot besluitvorming. Dit laat onverlet dat we doorgaan met het voorgenomen implementatieplan. We focussen allereerst op het gebied de Kien, zodat we met een korte voorbereidingstijd van start kunnen gaan met de leergemeenschap, studentbegeleiding en een gezamenlijk gegevensfundament. In het hoofdstuk Trajectmanagement is beschreven hoe we de bemensing voorzien.

Verder worden in deze fase de eerste contouren van de leergemeenschap tot stand gebracht. De grenswerker is hierbij van groot belang. Projectgroep, kernteams en vertegenwoordigers van (consortium)partners treffen elkaar om verwachtingen te bespreken, afspraken te maken en rollen en doelen te definiëren. Uitkomsten hiervan zijn het agenderen van eerste bijeenkomsten van de leergemeenschap, het inregelen van de leergemeenschap in systemen van 3S en andere onderwijsconcepten en helderheid over de verbinding tussen de leergemeenschap, transitieopgaven en gebieden bij alle partners. Verder worden voorbereidingen getroffen voor het gegevensfundament en het onderzoek.

Fase 1: Starten opschaling

	Leergemeenschap	Burgerschapsvorming	Gegevensfundament
Mijlpalen	Leergemeenschap start bij de Kien en al doende leren hoe deze voor de verschillende deelnemers het beste werkt.	Werkwijze voor ethisch reflecteren is ontwikkeld, getest en geëvalueerd.	Een dataportaal, daarmee een gegevensfundament, is in gebruik bij de Kien.

In fase 1 gaat de leergemeenschap van start met studenten en professionals die werken in het gebied de Kien. In deze leergemeenschap wordt op basis van afstemming in de voorfase en huidige ervaringen bij de Kien verder vormgegeven en geconcretiseerd, zoals het coördineren van samenwerking en delen van opgedane kennis en ervaring. Het is van belang dat de coördinatoren in het eerste semester zicht krijgen op relevante vraagstukken voor het gebied, gekoppeld aan de transitieopgaven, en welke kennis er op dat moment aanwezig is om het gegevensfundament te ontwikkelen.

In het tweede semester wordt het gebied Centrumschil voorbereid op basis van ervaringen bij de Kien. Dit vergt onder andere een gebiedscoördinator en docenten die in het nieuwe gebied een rol innemen. Parallel aan deze inrichting wordt vanuit onderwijskundig perspectief gekeken naar welke bestaande interdisciplinaire onderwijsconcepten zoals StadsLab kunnen aansluiten bij de leergemeenschap³. Het is in ieder geval de verwachting dat 3 á 4 studentgroepen deelnemen in fase 1 verspreid over twee semesters.

De onderzoekers ontwikkelen een eerste opzet. Zij begeleiden in het tweede semester twee docenten in ethisch reflecteren voeren meerdere reflectiegesprekken met studentgroepen en hun begeleiders (docenten en professionals). Om op basis daarvan een werkwijze te ontwikkelen in fase 2. Verder wordt een dataportaal vormgegeven voor het gegevensfundament met tenminste twee studentgroepen (1 per semester). Dit betreft zowel technische uitvoering als ethische vraagstukken. Het is de bedoeling dat na een jaar een dataportaal in gebruik is genomen.

Fase 2: Uitvoeren en verspreiden van opschaling

	Leergemeenschap	Burgerschapsvorming	Gegevensfundament
Mijlpalen	Leergemeenschap is uitgebreid naar gebieden Centrumschil en Keizerslanden.	Alle docenten voorzien van materialen om ethische reflectie te begeleiden.	Gegevensfundament is aangevuld met data van Centrumschil en Keizerslanden. En verkenning koppeling met Digital Twin.

In fase 2 zetten we de leergemeenschap voort door deze op basis van de inzichten van afgelopen fase beter in te richten. Daarnaast wordt er met verschillende Deventer-partners besproken hoe hun mogelijke deelname aan de leergemeenschap en gebieden kan worden uitgebreid en wordt bekeken hoe deelname van partners die nog niet deelnemen eruit zou kunnen zien. Daarnaast wordt de algehele ontwikkeling van de leergemeenschap vastgelegd en inzichtelijk gemaakt voor derden.

Vanaf semester 1 studiejaar 2024-2025 neemt het gebied Centrumschil deel in de leergemeenschap. Daarnaast blijven de activiteiten in de Kien lopen en wordt het gebied Keizerslanden voorbereid. Dit biedt mogelijkheden om de samenwerking met ROC Aventus uit te breiden.

In het eerste semester ontwikkelen onderzoekers op basis van opgedane ervaring in fase 1 materialen die in het tweede semester worden toegepast door alle docenten die studentgroepen begeleiden binnen de leergemeenschap en gebieden. Het gegevensfundament met data van de Kien wordt blijvend ontwikkeld ten behoeve van de gebruikservaring en een protocol voor het ontwikkelen van een dataportaal wordt opgesteld. Een werkwijze wordt ontwikkeld om het gegevensfundament aan te vullen met data van de twee nieuwe gebieden. Daarnaast wordt verkend hoe verkregen data gedeeld kunnen worden met de Digital Twin (zie huidige situatie).

³ Per casus wordt bekeken of het mogelijk is en op welke manier we EduBadges eraan kunnen verbinden.

Fase 3: Bestendigen van opschalen

	Leergemeenschap	Burgerschapsvorming	Gegevensfundament
Mijlpalen	De leergemeenschap is verankerd binnen deelnemende organisaties en meer partners uit de Stedendriehoek nemen deel.	Didactische materialen zijn verbeterd en ondersteunen docenten in het begeleiden van ethische reflecties.	Een gezamenlijk gegevensfundament is gereed door een toegankelijk dataportaal.

In fase 3 wordt de ontwikkelde wijze van leren en samenwerken gemeengoed, om de redenen dat dan de leergemeenschap voorziet in behoeftes van de verschillende (consortium)partners. Binnen fase 1 en 2 werken we toe naar het institutionaliseren van de leergemeenschap door deze te koppelen aan transitieopgaven en meerdere onderwijsconcepten. In fase 3 wordt de coördinatie van de leergemeenschap en de gebieden bestendigd als een van de leergemeenschappen voor interdisciplinair onderwijs. Dit heeft als doel om de leergemeenschap vanuit Saxion blijvend te faciliteren waardoor, zoals in andere leergemeenschappen in 3S, partners samen blijven leren en innoveren.

Tegelijkertijd wordt in deze fase verkend in hoeverre de uitrol van deze werkvorm naar vestigingen van Saxion in Apeldoorn en Enschede kan worden ingevuld. Hier wordt op voorbereid door de leerroute van afgelopen drie jaren inzichtelijk te maken en te delen met verschillende partners in de Cleantech Regio. Er wordt richting het einde van het studiejaar 2026 een stadsconferentie georganiseerd waar we de afsluiting van CDKM en successen van deze manier van werken vieren en delen.

De Kien, Centrumschil en Keizerslanden ontwikkelen zich verder. Er wordt ingezet op de aanpak in vier nieuwe gebieden, wat resulteert in zeven gebieden aan het eind van de aanvraag. In de leergemeenschap wordt verkend met onderwijspartners uit de Stedendriehoek op welke manier studenten kunnen deelnemen en hoe kan worden uitgebreid met andere gebieden. Daarnaast worden activiteiten in de leergemeenschap vanuit onderwijskundig perspectief beschreven en gecommuniceerd naar de opleidingen. Het doel hiervan is om meer koppelingen te maken tussen de vraagstukken in de gebieden en de opdrachten die plaatsvinden in de curricula – deze zijn niet voorbehouden aan interdisciplinaire onderwijsconcepten.

De materialen uit fase 2 om ethische reflectie te begeleiden, worden in fase 3 doorontwikkeld. Eind semester 1 worden ze gepresenteerd aan docenten, zodat zij deze in het tweede semester kunnen gebruiken. Met de opgedane kennis en kunde van afgelopen drie jaren worden kennisclips, handreikingen en een docenttraining ontwikkeld voor docenten. Daarnaast blijft het gegevensfundament continu in ontwikkeling ten behoeve van de gebruikservaring. Ook worden de nieuwe data uit nieuwe gebieden toegevoegd en eerste verbindingen met de Digital Twin worden gelegd. Het protocol dat in fase 2 is opgesteld wordt bijgewerkt en vastgelegd in een handreiking, ter verspreiding van kennis en kunde aan derden.

Nafase

In de nafase wordt het CDKM-project gecontinueerd met in ieder geval de consortiumpartners; bij Saxion als onderwijsconcept en bij gemeente Deventer in de Human Capital-Agenda. Op basis van evaluaties in fase 3 is duidelijk geworden wat werkt en worden keuzes gemaakt welke elementen op welke manier duurzaam ingebed worden in de begrotingen. De leergemeenschap, bijbehorende werkwijzen en bemensing leggen een stevig, opgeschaald en geïnstitutionaliseerd fundament om er verder mee te kunnen werken. Daarnaast voorzien we dat meer opleidingen van Saxion en Aventus in Deventer na het werk in fase 3 aansluiten bij de leergemeenschap, om daar opdrachten te vinden die passen bij hun curricula. Hierdoor krijgt de leergemeenschap een bredere functie en biedt deze nog meer studenten en professionals de gelegenheid om bij te dragen aan (regio) Deventer.

4.2.2. Activiteitenplan

	Leergemeenschap	Burgerschapsvorming	Gegevensfundament
Voorfase jan 23 – jul 24	<ul style="list-style-type: none"> - Samenstellen en start projectteam en kick-off - Definieren contouren leergemeenschap - Fysieke werklocatie(s) regelen - Aansluiten bij de Kien - T.b.v. opstart en vraagstukken in het gebied studentopdrachten formuleren voor 3S 	<ul style="list-style-type: none"> - Kernteam opzetten - Voorbereiden van werkwijze ethisch reflecteren, door middel van literatuuronderzoek 	<ul style="list-style-type: none"> - Kernteam opzetten - De Kien en 3S-studentgroep starten ontwikkeling van gegevensfundament.
Fase 1 sept 23 – sept 24	<ul style="list-style-type: none"> - Start leergemeenschap: ophalen en samenbrengen van huidige initiatieven - Dagelijkse coördinatie van leergemeenschap en gebieden verhelderen - Kennis en ervaringen de Kien en leergemeenschap ophalen en delen. - Algehele ontwikkeling van leergemeenschap vastleggen en inzichtelijk maken - Formuleren van vraagstukken voor transitieopgaven waaraan studenten kunnen werken - Studentopdrachten in de Kien uitvoeren - Organisatorisch voorbereiden van gebied Centrumschil & studentopdrachten identificeren - Vanuit Aventus en Saxion identificeren van onderwijsconcepten voor aansluiting bij leergemeenschap 	<ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten en materiaal ontwikkelen voor werkwijze ethische reflecteren - Uitvoeren bij twee docenten in de Kien - Evalueren en werkwijze verbeteren 	<ul style="list-style-type: none"> - Een dataportaal bouwen voor gegevensfundament de Kien - Testen en evalueren binnen gebied - Op basis van inzichten continue verbeteringen doorvoeren - Studentopdracht formuleren voor het ontwikkelen van een gezamenlijk dataportaal en koppeling Digital Twin in fase 2
Fase 2 sept 24 – sept 25	<ul style="list-style-type: none"> - Voortzetting leergemeenschap via periodieke bijeenkomsten - Samenwerking met ROC Aventus intensiveren en opschalen in andere gebieden, deelname van nieuwe partners in Deventer verkennen en bemoedigen - Kennis en ervaringen leergemeenschap en gebieden ophalen en delen in leergemeenschap. - Algehele ontwikkeling van leergemeenschap vastleggen en inzichtelijk maken - Koppeling met aanpak CDKM Enschede door leerervaringen uit te wisselen en toe te passen - Start gebied Centrumschil (sept '24) - Organisatorisch voorbereiden gebied Keizerslanden & studentopdrachten identificeren - Start gebied Keizerslanden (feb '25) 	<ul style="list-style-type: none"> - Materialen ontwikkelen om ethische reflectie te begeleiden - Intervisie-sessies over gebruik van materialen - Evalueren van materialen - Alle docenten in gebieden die studenten en professionals begeleiden gebruiken ethische reflectie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gegevensfundament van de Kien blijven verbeteren - Een protocol voor ontwikkelen van dataportaal opstellen - Dataportaal de Kien aanvullen met data andere gebieden - Koppeling naar Digital Twin verkennen - Testen en evalueren - Studentopdracht formuleren voor het ontwikkelen van een dataportaal en koppeling Digital Twin in fase 3
Fase 3 sept 25 - sept 26	<ul style="list-style-type: none"> - Voortzetting leergemeenschap via periodieke bijeenkomsten - Verkenning met partijen in Stedendriehoek - Leergemeenschap verankeren en algehele ontwikkeling vastleggen en inzichtelijk maken - Leerervaringen en opgedane kennis ophalen en delen in leergemeenschap en uitwisseling met CDKM Enschede. - Voorbereiding uitrol naar andere Saxion vestigingen - Afsluiting van CDKM en voortzetting leergemeenschap: Stadsconferentie organiseren - Studentopdrachten blijven identificeren in vraagstukken in gebieden - Start nader aan te wijzen gebieden; beoogd vier nieuwe gebieden - Vastleggen gebiedsgerichte leergemeenschap als werkvorm voor praktijkleren in onderwijs. - Communiceren van werkvorm naar opleidingen en koppeling met onderwijs mogelijk maken 	<ul style="list-style-type: none"> - Tools doorontwikkelen om ethische reflectie door professionals en studenten te begeleiden - Intervisie-sessies over gebruik van tools - Docent-training ontwikkelen voor het gebruik van ethische reflectie in onderwijs - Vertaling van opgedane kennis en ervaring naar regulier onderwijs d.m.v. kennisclips, handreiking en trainingen (buiten 3S) 	<ul style="list-style-type: none"> - Dataportaal verbeteren met toegang naar meerdere gebieden - Studentopdracht formuleren voor het toegankelijk toevoegen van data data aan gegevensfundament, en koppeling met Digital Twin - Testen en evalueren - Protocol voor het bouwen van gegevensfundament vastleggen in handreiking.
Nafase sept 26 – dec 26	<ul style="list-style-type: none"> - Op basis van evaluatie keuzes maken over inbedding in begrotingen. Leergemeenschap is gekoppeld aan onderwijs zodat studenten en professionals blijvend kunnen aansluiten en werken aan vraagstukken in de samenleving. - Opleidingen hebben vastgesteld en/of -geleegd hoe deze werkwijze verankerd is in hun curricula. - Werkwijze vastgelegd in Human Capital-Agenda Deventer 	<ul style="list-style-type: none"> - Docenttrainingen vinden plaats binnen interdisciplinaire onderwijs Saxion. 	<ul style="list-style-type: none"> - We werken met een gezamenlijk gegevensfundament.

5. Trajectorganisatie- en management

699/700 woorden

Met de volgende functies wordt ingezet op een effectieve en efficiënte implementatie:

- Coördinator projectmanagement CDKM
- Projectleider leergemeenschap
- Grenswerker/liaison
- Studentambtenaren
- Onderwijskundig adviseurs
- Projectleider kennisdeling/gegevensfundament

Adviseurs die ondersteunen:

- Communicatieadviseur
- Financieel adviseur
- Strategisch adviseur Saxion

Er wordt een coördinator aangesteld om de voortgang van het project te stimuleren door activiteiten aan te jagen, te monitoren, verbinden en coördineren. De coördinator heeft overkoepelend zicht op wat er gaande is binnen de kernteams en kan informeren en verantwoording afleggen op bestuurlijk en landelijk niveau. Ook zal wanneer nodig overleg tussen CDKM Deventer en CDKM Enschede plaatsvinden om resultaten en bevindingen te delen.

Daarnaast is het van belang dat het opzetten, coördineren en ontwikkelen van de leergemeenschap rond de transitieopgaven goed begeleid wordt. Hiertoe is een projectleider van de leergemeenschap voor Deventer nodig, die nauw samenwerkt en afstemt met de projectleider van leergemeenschappen in interdisciplinair onderwijs (3S). Op deze manier wordt de huidige expertise binnen interdisciplinair onderwijs gebruikt ten behoeve van het oprichten en al doende vormgeven van de leergemeenschap.

Eveneens verstevigen we de inzet op verbinding met een grenswerker die zorgt voor verbindingen tussen de vraagstukken van de stad, de partners, de bestaande initiatieven, de ambities en het projectteam (een 'kennismakelaar'). Deze grenswerker werkt inmiddels al een aantal jaar in deze functie, verstaat de taal van zowel Saxion als gemeente en is daarom een belangrijke spil als verbinder. Deze makel- en schakelfunctie is essentieel en dient verstevigt te worden om opschaling te waarborgen. Naast de projectgroep gaan twee studentenambtenaren aan de slag bij gemeente Deventer. Ieder, voor één dag in de week, brengen zij het studentenperspectief in bij de gesprekken binnen de projectgroep, de kernteams en de gebieden. Daarnaast helpen zij bij het organiseren van bijeenkomsten. Ze staan in contact met de projectleider en de grenswerker. De grenswerker zal zorgdragen voor de begeleiding van de studentenambtenaren. Hierdoor fungeert de student als de antenne in de gemeente en binnen Saxion en Aventus om zo ook vragen op te halen.

Ook zijn onderwijskundig adviseurs nodig voor het begeleiden van de leergemeenschap, leeractiviteiten binnen het interdisciplinaire onderwijs, de vraagarticulatie en de ontwikkeling van brede (burgerschaps)vaardigheden.

Bovendien gaat een projectleider aan de slag met het aanjagen en coördineren van de acties ten behoeve van het gezamenlijke gegevensfundament.

Daarnaast is het van belang om een beroep te kunnen doen op inzet van enkele adviseurs met strategische, financiële of communicatieve expertise. Het strategische advies betreft advies over de koers, ambities en relaties met doorontwikkeling van programma's, zoals 3S. Het communicatieve advies is gericht op communicatie die bijdraagt aan het betrekken van stakeholders, delen van goede voorbeelden en het organiseren van activiteiten ten behoeve van verduurzaming van het project. Als laatste dient het financieel advies om het project financieel haalbaar in te richten en correct te verantwoorden.

Naast de operationele kant van het project, zal er ook een klankbordgroep ingericht worden die een aantal keer per jaar bijeenkomt om de voortgang en wensen te bespreken. Deze klankbordgroep zal vertegenwoordigd worden door een afvaardiging van de betrokken stakeholders vanuit de gemeente,

Saxion, Aventus en ondernemers. Hierin zal onder meer de voortgang en samenwerking worden besproken, maar ook de verdere verduurzaming, bestendinging en opschaling na de projectperiode.

Planning

Gedurende de periode tussen de indiening van het project en besluitvorming blijven activiteiten rondom interdisciplinair onderwijs, implementatie van de Saxion onderwijsvisie, samenwerking met de gemeente, Aventus en andere stakeholders doorlopen. Daarnaast wordt deze tijd gebruikt om kernteams en de projectgroep te formeren. Vervolgens wordt met kernteamleden, stakeholders en uitvoerende personen gesproken om concrete afspraken te maken over taken en acties. De kernteams hebben de coördinator als aanspreekpunt binnen de projectgroep. Zo blijven de lijntjes kort en gaat de uitvoering van de activiteiten zo efficiënt mogelijk. Nadat besluitvorming over toekenning van de CDKM-middelen is ontvangen, zullen we van start gaan met een aftrap voor de beoogde aanpak (zie Activiteitenplan).

Vorbereidend op het project start de ontwikkeling van het gegevensfundament in februari 2023 bij de Kien met een 3S-studentgroep. De semesters starten in september en februari en dit zal dan ook het ritme zijn waarin we opereren met de studentgroepen. Daarnaast geeft dit ook ritme aan het project: aan het eind van elk semester zal de projectgroep de voortgang evalueren ten aanzien van resultaten, belemmeringen en successen.

6. Datamanagement

298/xxx woorden

Binnen dit project genereren we de nodige data en kennis. Een groot deel van dit project gaat over het verzamelen en onderzoeken van al dan reeds bestaande oplossingsrichtingen, en in ieder geval het verder doordenken, uittekenen en opschalen daarvan. Die informatie is veelal afkomstig van binnen de organisaties van de consortiumpartners, zowel kennisinstellingen als gemeente. De opgedane en kennis gaan we in een gezamenlijk duurzaam gegevensfundament opslaan en is van daaruit te ontsluiten voor alle partners om verdere kennisontwikkeling mogelijk te maken.

De data worden gedurende het onderzoek opgeslagen in een voor dit specifieke onderzoek gecreëerde map in de Saxion Research Cloud Drive. Dit is een clouddienst van SURF en wordt door hen in opdracht van Saxion beheerd en geback-up't. De coördinator is verantwoordelijk voor het inrichten en uitvoeren van het access- en rechtenmanagement. De data worden na afloop van het project gedurende tien jaar in de Saxion Repository opgeslagen en zijn alleen toegankelijk voor de in het Research Information System geregistreerde Saxion interne projectteamleden. Data die gepubliceerd kunnen worden, worden bij DANS Easy gedeponeerd.

De 1 GB die het Saxionnetwerk (momenteel) toelaat voor datatransport en de rekenkracht voor dataverwerking is voldoende voor de te verwachten soorten data voor dit onderzoek. De verzamelde informatie is generiek, openbaar en vrij van privacygevoelige informatie. Wanneer bijeenkomsten worden georganiseerd wordt deelnemers gevraagd te verklaren dat wat zij inbrengen vastgelegd en benut mag worden (voor inventarisatie en onderzoek).

De data betreffen uitkomsten van de leergemeenschap. Denk hier bijvoorbeeld aan verslaglegging van bijeenkomsten, opgeleverde onderzoeken en deelproducten, deelnemerslijsten aan evenementen en rapportages van het project of onderdelen daarvan. Specifieke data om gebiedsgerichte onderzoeken uit te voeren worden in het gegevensfundament opgeslagen, welke binnen geldende juridische kaders is opgesteld. Daarin is ook geregeld onder welke voorwaarden deze data deelbaar en publiek toegankelijk zijn.

Bronnen

Cohen, J. & Potjer, S. (2022). *Opschalen in de City Deal Kennis Maken: institutionaliseren kun je leren; 8-pager 'institutionaliseren'*. City Deal Kennis Maken, Ministerie Onderwijs Cultuur en Wetenschap.

Mennens, K., Schipper, T., Hofstra, N., Tooren van den, M., Preenen, P., & Vos, M. (2021). Organizing the Future of Work: A Conceptualization of Public-Private Learning Communities. *Manuscript submitted for publication*.

Potjer, S., & Cohen, J. (2022). *Opschalen in de City Deal Kennis Maken: een introductie; 6-pager 'opschalen'*. City Deal Kennis Maken, Ministerie Onderwijs Cultuur en Wetenschap.

Schipper, T., Vos, M., & Wallner, C. (Eds.). (2022). *Landelijk position paper Learning Communities* (in opdracht van NWO). Zwolle: hogeschool Windesheim.

Strategische samenwerkingsovereenkomst Gemeente Deventer en Hogeschool Saxion

December 2022

De gemeente Deventer, ter zake van deze overeenkomst krachtens mandaat van het College van Burgemeester en Wethouders d.d. xxx en volmacht van de burgemeester d.d. xxx vertegenwoordigd door wethouder C.M.E. Duursma hierna te noemen: de gemeente.

EN

Stichting Saxion, ter zake van deze overeenkomst vertegenwoordigd door de Voorzitter/lid van College van Bestuur Hogeschool Saxion, Dhr s. T. Kos, hierna te noemen: Saxion;

GELET OP HET VOLGENDE:

- Deventer is de bloeiende stad aan de IJssel waar het ook echt gebeurt. Deventer is ambitieus, eigenwijs en ondernemend. De gemeente richt zich op initiatieven die Deventer als toplocatie voor werken, ondernemen, leren en innoveren versterken. Daarin wil de gemeente voorop blijven lopen.
- De economie van Deventer heeft innovatief vermogen nodig om zich te kunnen blijven vernieuwen en Deventer sterk te maken. Mensen maken daarbij het verschil. De mate waarin Deventer deze mensen aan zich weet te binden en hun talent weet te benutten is een belangrijke factor voor de duurzame economische ontwikkeling van Deventer. Daarom zet Deventer vol in op de vitaliteit van de historische binnenstad, een goed draaiende arbeidsmarkt en uitstekende faciliteiten voor bewoners, studenten, bezoekers en ondernemers.
- Voor een duurzame toekomst van Deventer maken we proactieve, realistische stappen om de klimaatdoelstellingen te halen en waar mogelijk te versnellen. Dit is haalbaar als we stappen buiten de gebaande paden durven zetten en we maximaal inzetten op technologische én sociale innovatie.
- Met elkaar werken wij aan behoud en verbetering van de leefbaarheid in onze wijken en dorpen. We hebben met onze partners in de zorg de ambitie om de gezondste regio van het land te worden.
- Saxion is een hogeschool voor het hoger beroepsonderwijs en biedt uiteenlopende opleidingen en bijzondere afstudeerrichtingen of specialisaties, zowel nationaal als internationaal. Samen met bedrijven en instellingen wordt door onze lectoraten toegepast onderzoek gedaan. Daarnaast heeft de Saxion Parttime School een gevarieerd aanbod van om-, bij- en nascholing.
- Door de praktijkgerichte kennis te bieden levert Saxion een maatschappelijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling en toekomst van het bedrijfsleven, de overheden en maatschappelijke instellingen. Daarbij stimuleren we studenten tot het ontwikkelen van hun talenten, in hun ondernemerschap en tot het vergroten van hun maatschappelijke betrokkenheid tijdens en na hun studie. Als hogeschool ligt onze focus op Living Technology; het gebruik van techniek binnen alle beroepen

en ten dienste van de samenleving. De hogeschool is een spil in de regio. Het zorgt voor levendigheid en draagt bij aan innovatie. Saxion stelt in haar strategisch plan. 2020-2024 'Toekomst Schrijven' de regio centraal.

- Hogeschool Saxion draagt bij aan een gezond en economisch klimaat in de regio Oost-Nederland. Om ook in de toekomst te zorgen voor voldoende talent en innovatiekracht, en een gezond en vitale stad en regio te zijn, mede gezien de demografische krimp, is het belangrijk de krachten te bundelen en samen te werken.
- Saxion heeft de ambitie geformuleerd om haar activiteiten in te Deventer (e.o.) te versterken. De stip op de horizon is dat Saxion als leidende kennisinstelling in Deventer met haar onderwijs, toegepast onderzoek en ondernemerschapsactiviteiten een nog significantere bijdrage levert aan de sociaaleconomische structuurversterking van Deventer (e.o.). Speerpunt hierin is het samen met overheid en bedrijfsleven & instellingen (mede) versnellen van de grote maatschappelijke transitie.

OVERWEGENDE DAT:

- Kennisinstellingen kunnen bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke opgaven in de meest brede zin;
- Het voor Saxion als kennisinstelling relevant is om de maatschappelijke impact van haar onderwijs en onderzoek door te ontwikkelen. Bij voorkeur in de eigen steden en regio, omdat zij graag bijdraagt aan het innoveren van de regio. Saxion een kennisinstelling is die zich wil onderscheiden door voortdurend, snel en adequaat te anticiperen op veranderingen in haar omgeving. Lectoren, docenten en studenten schakelen daartoe continu met overheid en bedrijfsleven om baanbrekende inzichten en vakmanschap te genereren;
- Saxion studenten opleidt die uitblinken door hun vermogen hoogwaardig talent te combineren met adequate kennis om zo oplossingen voor de vragen van de toekomst te vinden;
- Saxion medebepalend is voor de innovatiekracht van Deventer en omgeving;
- Saxion haar onderzoeksfunctie wil versterken;
- Saxion zich onderscheidt door de samenwerking met kennisinstellingen, bedrijven en overheden in binnen- en buitenland;
- De gemeente Deventer beschikt over een bruisende binnenstad, met veel evenementen, een gevarieerd winkelaanbod en goede culturele voorzieningen in een zeer rijke historische omgeving met een enorme schat aan cultuur-historisch erfgoed.
- Met zo'n 100.000 inwoners Deventer een gemeente is die van grote toegevoegde waarde is voor Oost-Nederland.
- De ligging centraal in Oost-Nederland, goed bereikbaar vanuit alle windstreken en met goede regionale connecties en internationale betrekkingen met het bedrijfsleven (Deventer Economisch Perspectief, Deventer Internationaal en Strategische Board Cleantechregio) volop kansen biedt om de onderlinge samenwerking bestuurlijk en strategisch te versterken;
- Deventer voor de opgave en noodzaak staat om tot 2035 11.000 woningen bij te bouwen. Hierin heeft de gemeente een regierol om voor voldoende betaalbare

woningen te zorgen, o.a. voor jongeren. Dit draagt bij aan het aantrekken en behouden van jong talent voor de stad en regio;

- Deventer en Saxion het belang onderkennen om jong talenten en studenten meer te (ver)binden aan de stad, zodat de gemeente en de regio volop profiteren van het aanwezig hbo-talent;
- Talenten (afgestudeerden) die geen directe binding hebben met de regio, na afronding van hun studie vaak vertrekken, terwijl de mogelijkheden om een baan te vinden in de regio legio zijn. Internationale studenten en kenniswerkers die hier willen werken diverse belemmeringen ondervinden om emplooi in de regio te vinden. Het van groot belang is om (internationaal) talent aan te trekken en te houden;
- Bij het aantrekken en behouden van talent en bij het stimuleren van innovaties in o.a. het MKB, Saxion en de gemeente Deventer effectiever willen samenwerken en willen optrekken met het regionale MKB;
- Een sterke en effectieve verbinding van de gemeente Deventer met Saxion van grote toegevoegde waarde is voor de maatschappelijke opgaven waar de gemeente een belangrijke rol in heeft. Een gemeente die bereid is de verdere gewenste ontwikkeling van Saxion zoveel mogelijk te faciliteren en te stimuleren door goede randvoorwaarden te creëren, aantrekkelijk is voor Saxion en haar studenten;
- Er in de afgelopen jaren een groeiend aantal initiatieven is ontstaan waarin Saxion samenwerkt met de gemeente Deventer en de hier gevestigde bedrijven en instellingen;
- Partijen werken in meerdere samenwerkingsverbanden. Een strategische bestuurlijke samenwerking tussen de gemeente Deventer en Saxion de positie van beide partijen versterkt in andere samenwerkingsverbanden.

EN SPREKEN AF DAT:

- De in 2018 opgestelde samenwerkingsovereenkomst tussen de Gemeente Deventer en Saxion wordt verlengd. Beide partijen blijven samenwerken op gezamenlijke ambitie en doelen, met een actualisering, waartoe huidig convenant is opgesteld.
- De samenwerking blijft gericht op de volgende gezamenlijke ambitie:

Strategische ambitie: Talent halen, opleiden en houden in Deventer e.o.

Daartoe wordt in de komende jaren ingezet op de volgende twee doelen:

- I. Ontwikkelen gezamenlijke kennis- en innovatie agenda
- II. Ontwikkeling van Deventer tot aantrekkelijke en bruisende onderwijs-, woon-, en werk stad.

I. Ontwikkelen gezamenlijke kennis- en innovatie agenda

Het eerste doel om de overkoepelende ambitie te behalen is het ontwikkelen van een kennis- en innovatie agenda. Deze K&I-agenda is cruciaal voor de grote vraagstukken en toekomstige welvaart van de stad en regio. Om de kennis van studenten, onderzoekers en docenten structureel en programmatisch te benutten, en Deventer en regio gericht in te zetten als rijke leeromgeving, is het nodig een K&I-agenda te hebben. Hiermee kunnen partijen in de samenwerking o.a. met gericht toegepast onderzoek versnelling

aanbrengen in maatschappelijke transitie en daarmee de impact vergroten voor de regio. Hiervoor is in de samenwerking tussen Saxion en gemeente Deventer gekozen voor de volgende thema's/domeinen:

- Duurzaamheid (energietransitie en circulariteit) & IT,
- Positieve en Preventieve Gezondheid (welzijn en zorg) & IT,
- Ruimtelijke Ontwikkeling (gebiedsontwikkeling en wonen) & IT;

Deze domeinen sluiten aan bij de ambities en gebiedsontwikkelingen van Deventer en de strategische zwaartepunten van Saxion. De K&I-agenda wordt lokaal (voor Deventer) opgesteld en kan input vormen voor de uitwerking van de Regionale Agenda 2030 van Regio Stedendriehoek en de Strategische Innovatie Investeringsagenda (SIIA) van Oost-Nederland. Bij het ontwikkelen van deze K&I-agenda wordt gebruik gemaakt van de bestaande succesvolle samenwerkingsprojecten in stad en regio (zie **bijlage 2** voor kernprojecten per domein).

Om uitvoering te geven aan deze agenda wordt Deventer structureel ingezet als rijke leeromgeving voor studenten, docenten en onderzoekers van Saxion, om zo de potentiële kennis en de impact ervan te vergroten. Dit doen we door middel van actieve participatie in city- & regiodeals en gezamenlijke studentenprojecten (o.a. 3S projecten, toegepast onderzoek & ondernemerschap), het aanjagen van innovatie (R&D&I) en creëren van nieuwe bedrijvigheid (start-ups), en het aantrekken, behouden en bij- en omscholen (LLO) van het daarvoor benodigde arbeidsmarkt talent.

II. Ontwikkeling van Deventer tot aantrekkelijke en bruisende onderwijs-, woon-, en werk stad.

Om talent aan te trekken en te behouden is het van belang dat de omgeving voldoende uitdagende en passende voorzieningen heeft voor (jonge) talenten en professionals. Een bruisende onderwijsstad met een aantrekkelijk cultureel- en sportklimaat. Daarnaast is het van belang dat de bereikbaarheid goed is en er voldoende en passende woonvoorzieningen zijn. Ook moet het aantrekkelijk zijn om in Deventer (e.o.) te werken;

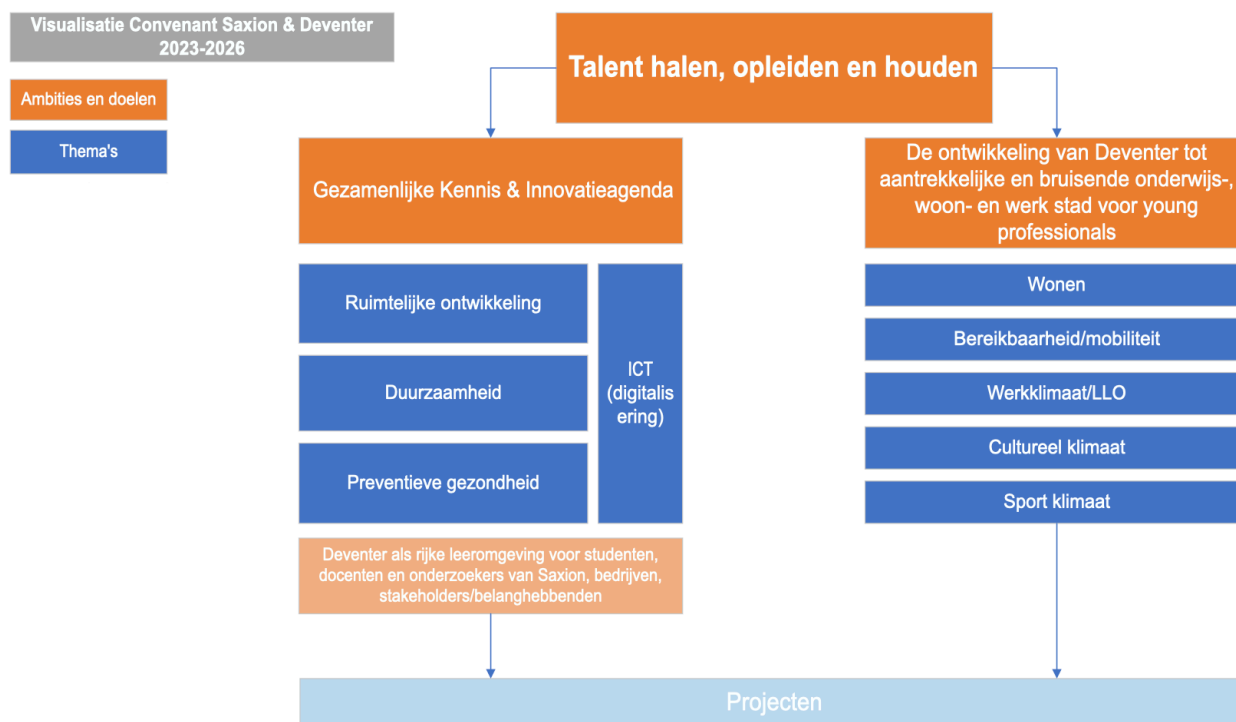
Saxion en de gemeente Deventer zullen daarom, naast kennis en innovatie, zich gezamenlijk inspannen om het woon-, cultureel-, sport- en werkklimaat (inclusief bereikbaarheid) van Deventer aantrekkelijk te maken.

- Er is in de afgelopen vier jaar veel samengewerkt: er is een uitgebreider en actiever netwerk en meer studenten, docenten en onderzoekers werken aan vraagstukken uit de stad. In huidige projecten wordt door beide partijen al samengewerkt aan de gezamenlijke ambities, evenals met andere stakeholders en partners. Deze lijn zetten we voort.

- Voor het behalen van de genoemde ambitie en doelen binnen de strategische samenwerking worden in het voorjaar 2023 concrete resultaten en projecten geformuleerd voor de komende jaren (uitvoeringsagenda).
- Bestuurders van betrokken partijen ten minstens 1 x per jaar bijeenkomen om sturing te geven aan deze samenwerking.
- Deze strategische samenwerkingsovereenkomst wordt voor een looptijd van vier jaar aangegaan met ingang van **1 januari 2023**. Na twee jaar vindt er een evaluatie en een mogelijk bijstelling plaats, na vier jaar kan de overeenkomst worden verlengd.

Bijlagen

Bijlage 1. Visualisatie van de strategische ambities, doelen en thema's

Bijlage 2. Een weergave van kernprojecten per domein waarin al wordt samengewerkt.

Kernprojecten per domein

Positieve en Preventieve Gezondheid & IT

Welzijn, zorg en techniek

- Salland United

Project(naam)	Status	Wie betrokken
<p>Participatiewet; experiment met versoepelen bijstand (onderzoek) (landelijk project met 5 gemeenten)</p>	<p>Subsidie ZonMW Afgerond. Vervolg: onderzoek naar Minimabeleid Gemeente Deventer (studenten AMM en SJD ism met lectoraat SW)</p>	<p>Saxion AMM (Margriet Braun, Peter Gramberg), Gemeente Deventer (Hanneke Engels)</p>
<p>Relatie Ouder Kind Deventer (ROK) Het ontwikkelen van een veilige relatie tussen kind en ouders (ook prenataal). Oprichten netwerk professionals, ontwikkelen instrumenten en delen kennis. Met als doel kennis en expertise geschikt te maken voor een breder publiek (onderzoek)</p>	<p>Lopend 2021 – 2024 Subsidie ZonMW</p>	<p>Saxion: AMM (Margriet Braun/Monique Engelbertink), Gemeente Deventer, CIG Salland, De Kern, Dimence, GGD Raster, Zozijn en ervaringsdeskundige.</p>
<p>GEM Ecosysteem Mentale Gezondheid</p>	<p>Beginnende samenwerking Subsidie ZonMW (2 jaar) Oriëntatie op NWO/SIA RAAK PRO aanvraag</p>	<p>Saxion: AMM en AGZ (Monique Engelbertink/Karin Dijkstra), Gemeente Deventer, Dimence, Stichting Vriendendienst en Jim van Os (UU). Projectleider: Pelle Oosting</p>
<p>Intervisietraject voor de Voor Elkaar Teams</p>	<p>Beginnende samenwerking</p>	<p>Saxion: Margriet Braun, Raster</p>

Project(naam)	Status	Wie betrokken
<p>Buur & Zo Trainen buurtconciërges, opzetten en uitrollen concept</p>	<p>Lopend programma. Maakt onderdeel uit van het door NWO gesubsidieerde project van de HAN, lector Dennis Moeke. Saxion is onderaannemer</p>	<p>Saxion: Nicole Ketelaar/Peter Gramberg Arjan Zemann, bestuurslid van de net opgerichte stichting Buur & Zo. Carinova: Martin Plant, Gemeente Deventer..</p>
<p>Samen voor Sallandse Zorg – langer wonen met zorg thuis</p>	<p>Lopend project, onderdeel van Salland United</p>	<p>Saxion: AGZ Harmieke van Os, gemeente Deventer, Carinova</p>
<p>Preventie Proscop (onderzoek “meten en weten”), Buurtgeluk, PreventieCoalitie</p>	<p>Lopende projecten, onderdeel van Salland United Ook inhoudelijk gekoppeld aan TOPFIT Zie www.topfit.life</p>	<p>Saxion: Harmieke van Os, Jan Jukema Gemeente Deventer Voor TOPFIT: Bernadette Lohuis</p>
<p>Inzet technologie in de zorg, ook AI in de zorg</p>	<p>Lopend project, onderdeel van Salland United. Er wordt voor technologie een subsidie bij de provincie Overijssel aangevraagd. Voor AI in de zorg wordt in 2023 weer een event georganiseerd.</p>	<p>Saxion: AGZ Harmieke van Os, AMM Marloes Bults, DZ en Carinova Voor AI in de zorg: Saxion: Bernadette Lohuis, OostNL (regionale AI Coalitie), Health Valley, HAN en Windesheim</p>

Project(naam)	Status	Wie betrokken
<p>Samenwerken aan de sociale gezondheid van migranten ouderen: een participatief actie onderzoek Burgerparticipatie (living lab)</p>	<p>*post doc onderzoek Saxion en ism Gemeente Deventer (subsidie NWO/SIA) nov 21 t/m nov 23, samen met studenten)</p>	<p>Saxion Huis van de Wijk Rivierenbuurt Deventer, Voor elkaar Team (preventie) Zafer Aydogdu en Carolien Harkema</p>
<p>CARION, game waarin verpleegkunde en fysiotherapie studenten een half jaar worden gekoppeld aan wijkteams.</p>	<p>Doorlopende onderwijsactiviteit</p>	<p>Saxion (Jan Jukema)</p>
<p>Samen Slim Gezond in kader van project Buurtgeluk Het gezonder maken van de wijk Colmschate met inzet van technologie en leefstijl/bewegen</p>	<p>Subsidie NWO/SIA (gekoppeld aan Deventer GROZzerdam) sept. 21 – sept. 23</p>	<p>Saxion (Harmieke van Os/Guus van Dongen/Jan Willem Leidekker), Gemeente Deventer, organisatie uit de wijk Colmschate, Solis en bedrijfsleven/mkb</p>
<p>2Diabeat (landelijk programma van VitaValley) Leefstijlverbeteringsprogramma in de directe leefomgeving van mensen met een hoog risico op diabetes 2</p>	<p>Deze maand vinden de eerste oriënterende gesprekken plaats met Saxion, GGD, HCDO en DZ over het starten van een groep in een wijk in Deventer</p>	<p>Saxion (Bernadette Lohuis/Gitte Kloek) en Judith Heinrich namens GGD/Gemeente Deventer</p>

Project(naam)	Status	Wie betrokken
<p>Waar is Wally? Samenwerking tussen huisartsen en sociaal werk om de huisarts te ontlasten bij intake rondom complexe sociale problematiek</p>	<p>Beginfase (onderdeel van SPRONG *). Provincie Overijssel is enthousiast en er wordt een subsidieaanvraag voorbereid</p>	<p>Saxion: AMM (Nicole Ketelaar), AGZ (Sandra van Hogen), AB&R (Attila Nemeth) en HCDO, Provincie Overijssel (Rosalie Bosman)</p>
<p>Verplaatsing van zorg, extramuralisering in de zorg</p>	<p>Beginfase (onderdeel van SPRONG*)</p>	<p>Saxion: AMM/AGZ (Nicole Ketelaar en Karin Dijkstra), Deventer Ziekenhuis, Raster</p>
<p>Preventie en bewegen/sport</p>	<p>Beginfase (onderdeel van SPRONG*)</p>	<p>Saxion: AMM/AGZ Nicole Ketelaar en Jan Willem Leidekker en Deventer Sport Bedrijf</p>
<p>Betrekken van bedrijfsleven/MKB bij kwaliteit van leven in Deventer</p>	<p>Beginfase (onderdeel van SPRONG*)</p> <p>*SPRONG Saxion/Hanzehogeschool <i>HealthTech in Society</i> is 8 jaar durend programma (gesubsidieerd door NWO/SIA) om de onderzoek in het HBO te koppelen aan maatschappelijke uitdagingen en hiermee tevens het onderzoek te versterken. Looptijd 2021-2029)</p>	<p>Saxion: AMM/AGZ Nicole Ketelaar en Karin Dijkstra en MKB Deventer (Marco Kok)</p>

Duurzaamheid & IT

Energietransitie & Circulariteit

Project(naam)	Status	Wie betrokken
Fieldlab Energy4Business (CTR); een lab in de Gasfabriek met partners uit de Regio Stedendriehoek gericht op vraagstukken van bedrijven rond de energietransitie	Looptijd van twee jaar, huidig netwerk van 20 bedrijven.	Saxion: Tom Vleerbos Gemeente: Pamela vd Berg
Fieldlab CIM (Circulaire innovaties in de maakindustrie); van Saxion heeft als doel deze transitie voor bedrijven te faciliteren met interdisciplinair toegepast onderzoek en het delen van praktische kennis.	Loopt	Saxion: Richard van Leeuwen Gemeente: Almar Otten
Onderzoeksprogramma; Beleving en gedrag in de openbare ruimte	Intentieverklaring juni 2022 Programma van 4 jaar, gestart sept 2022. Klankbordgroep komt 1x per 3 maanden bij elkaar.	Saxion: Irene Rispens en Ruth Pijls Gemeente: Denny Lobeek en Renate Sluiseman
SmartEnergyHub; duurzame bedrijvenparken	In ontwikkeling	

Project(naam)	Status	Wie betrokken
'Bodem sturen, kennis over bodem' SPRONG aanvraag/ KOBO HO – ondergrond Saxion i.s.m. partijen de Kien	SPRONG- aanvraag via regieorgaan SIIA, midden dec 2022 uitslag toekenning KOBO HO = landelijk kennis en onderwijscentrum bodem en ondergrond voor het hoger onderwijs.	Saxion: Geert Roovers Tauw: Laurent Bakker Gemeente: Eric Nijhuis
Deventer Energie, Ulebelt + alle initiatieven rondom duurzaamheid voor bewoners	Verschillende studentopdracht zijn uitgevoerd.	Gemeente: Pamela vd Berg
Fieldlab Go Ahead Eagles- GAE wil het duurzaamste stadion van Nederland worden	In ontwikkeling	Saxion: Rik Zeeuwen Gemeente: Eric Nijhuis
Zandweerd Academy	In ontwikkeling	Saxion: Frank Evers Gemeente: Pamela vd Berg, Else Tutert

Ruimtelijke ontwikkeling & IT

Project(naam)	Status	Wie betrokken
<p>De Kien, Stadscampus Deventer: Digitale technieken voor de fysieke leefomgeving</p> <p>- Digital Twin</p>	<p>Loopt/ in ontwikkeling</p> <p>Digital twin: projectgroep gestart</p>	<p>De Kien: Rene Nelissen (programmamanager)</p> <p>Saxion: Frank Evers</p> <p>Gemeente: Pauline Tiecken</p>
<p>Academie Mens en Arbeid Saxion: de Technohub Inclusieve Technologie (TINT) Apeldoorn (met TNO, op 3 plekken in NL)</p> <p>. Ontwikkelen Skills Paspoort</p>	<p>Wens van AMA om Technohub uit te breiden naar Deventer</p>	<p>Saxion/AMA: Trea van der Vegt en Konnected</p>
<p>Technicampus; op de technicampus worden aankomend vaklieden opgeleid voor een technisch beroep.</p>	<p>Loopt</p>	<p>Saxion: APO</p> <p>Aventus: Martin Snijder</p> <p>Gemeente: Hanneke vd Weg</p>
<p>Digitale werkplaats (CTR); helpt ondernemers en bedrijven bij digitaliseringsvraagstukken met studentopdrachten van Saxion en Aventus.</p>	<p>22 sept in Deventer gestart, eerste opdrachten met ondernemers via MKB Deventer</p>	<p>Aventus: Petjo Molenaar/ Pieter Verhage</p> <p>Saxion: Karin Verschoor/Menno Both</p>
<p>Master Software Engineering + AD SE ism Aventus</p>	<p>Start sept 2023.</p>	<p>Saxion: Hesther Hemssems i.s.m. Partijen in de Kien</p>

Algemeen

Project(naam)	Status	Wie betrokken
Loket van Mogelijkheden Maatschappelijke initiatieven een stapje verder brengen	Loopt	Saxion: Frank Evers Gemeente i.s.m. WijDeventer: Sanne ten Zijthof
Start Ups – Saxion Centrum voor Ondernemerschap	In ontwikkeling	Saxion: Suzanne Nuver (ScvO) Ondernemershuis: Alfred Liefers
Project Deventer Studentenstad	Eerste evenement in januari	Saxion: Irene Rispens Gemeente: Marthe van Laarhoven